

Der er ingen Tvivl om, at mangfoldige Interesser støder sammen i dette, at Søndagsbegravelserne ikke er af det Gode, og vor Lovgivning har da også kategorisk forbudt ihvert Fald Brugen af Førstehelligdagene til Jordefærd. Da Helligdagslovgivningen mere og mere får en vis social Betoning, idet den i sine reviderede Ny-Udgaver især synes at skaffe Fritid for dem, der ellers var bundne af de tidligere Lovbestemmelser, og da der nu i stedse større Omfang indføres *Week-end* af Hensyn til Arbejderbefolkningen, må man have Lov at håbe, at denne i visse Henseender ganske tiltalende Foranstaltning også benyttes til en virkelig Avlastning af vore Søndage, så at man (som i England) i større Grad henlægger f.Eks. Sportsstævner til dette Tidspunkt, — og i Tråd med dette også anvender de første af Week-endens Timer til Jordefærd i Stedet for at benytte Søndagen dertil. Dette vil i hvert

Fald kunne give *nogen* Avlastning af Søndagen; det vil kunne sprede Jordefærds-Tidspunkterne over en lidt større Periode, og det vil kunne medvirke til en Billiggørelse af Jordefærdens mange Funktioner, uden at det derfor virker produktionshæmmende for Arbejdets Folk.

Men foruden denne rimelige Spredning bør der også ses med al Sympati på de Kredse, der søger at bæmme Søndagens Brug til Jordefærd i Massevis; og de Arbejdstimer, der går tabt ved, at enkelte Personer med Års Mellemlum skal til en Jordefærd på en Hverdag, bør søges indvundet ad anden Vej, ligesom man i Almindelighed bør udvise Sympati overfor, at Begravelserne udføres på Hverdagen, så at Søndagen, der er skabt til Hvile og Gudsdyrkelse, ikke »taber sit Ansigt« og for alt for mange Mennesker bliver til Ugens Begrædelsesdag.

Bryn kirkegård i Bærum

Hagearkitekt Bredo Morsøl

Plana S. 16 omfatter gravplasser på om lag 6¹/₂ dekar, samt regulering av området utenfor kapellet og kirkeporten.

Den nye avdeling er gitt karakteren av et parkanlegg med større og mindre gravfelter bygget opp ved et varierende utvalg av trær og busker. Grusvegene er innskrenket til det minst mulige. D. v. s. det er kun lagt grusveger i den utstrekning som det er behov for til kjøring med bil eller hest. Utover dette er det brukt helleveger. Desuten er det regnet med at publikum kan gå på gressplen. Vegføringen er knyttet sammen med vegene på den gamle gravplass og fører i en ring rundt det nye anlegg. Inntil denne veg ligger flere felter med festegraver, mens det store mittfelt III er reservert til frigraver. En må regne med at mange frigraver ikke blir

stelt så bra som festgravene. Av den grunn har en søkt å få de litt vekk fra hovedtrafikken slik som plana viser.

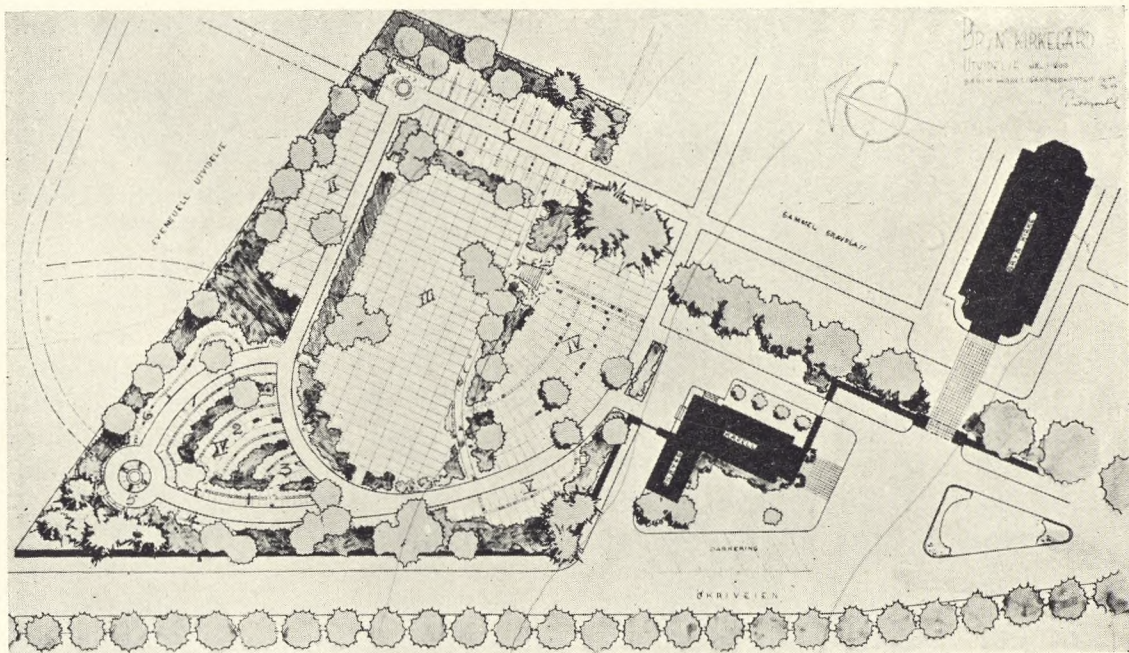
På området VI lå fjellet for høgt til vanlig gravplass. Av den grunn har en utformet stedet her til urnegravplass.

Det er sørget for vatningskraner flere steder. I aksen på vegen som fører fra kirken, og på sentralplassen i urnegravfeltet, er imidlertid vatnet nyttet estetisk i form av brønarrangement. I samband med dette er det sitteplasser.

Det er også anvist diskret plassering av søppelkasser.

Felt I og IV skal nyttes til dobbelte festegraver. Den bakerste rekke med gravminner skal fülle den ledige linje i buskplantningen. Gravminnene skal ikke være høyere enn 80 cm. og ikke lavere enn 70 cm. Bredden må ikke være mer enn 70 cm.

Felt II skal nyttes til 3 sammenhen-

gende festgraver. Gravminnene må her ikke ha en større høgd enn 80 cm. og ikke lavere enn 70 cm. Bredden må ikke være mer enn 100 cm.

Felt V skal nyttes til enkelte festgraver. Gravminnene må her ikke ha en større høgd enn 80 cm. og ikke mindre enn 70 cm. Største bredde er satt til 60 cm.

Felt III er frigraver. Gravminnene skal ha samme dimansjoner som på felt V.

Ellers er det på felt II, III, IV og V tillatt å bruke liggende gravminner. Disse må dog ikke ha en større flate enn 60×70

cm. og ikke være mer enn 10 cm. over terrenget.

Felt 1, 2, 3, 4, 5 og 6 er som førnevnt urnegravfelter. For at ikke gravminnene skal staa for tett på hinannen er avstanden mellom gravene på de fleste felter satt til omlag 50 cm., på felt 2 og 3 er avstanden 30 cm. Det er overalt regnet med en urnegrav på 1 m^2 . Største høgd på gravminnet er her satt til 55 cm.

Ellers er det bestemt at gravrammer og jordvoller ikke er tillatt. Dessuten er plassen til blomster inn til støtten gitt maximale mål 60×50 cm. for enkeltgraver på vanlig grav, og 40×50 cm. på urnegrav.

Det er således forutsetningen at gravminnene skal stå i en jevn gressflate med et lite, men velstelt blomsterflor inn til steinen. For å sikre seg at steinen også må få en så bra utforming som mulig må det sendes inn søknad om godkjenning. På forhånd er det gitt beskjed om at polerte steiner ikke blir godkjent.

Det har imidlertid vist seg at det hjel-

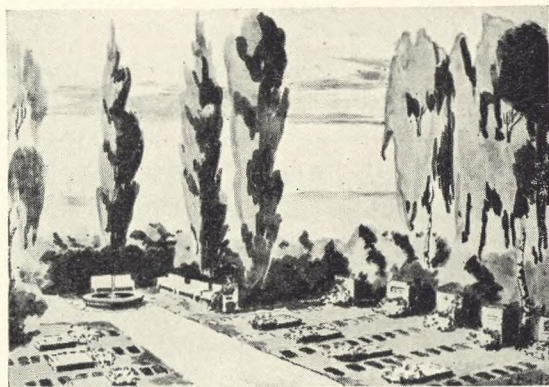

Fig. 29-30.
Bredo Morsøl.
Plan og Perspektiv
fra Bryn Kirkegård
i Bærum (Norge);

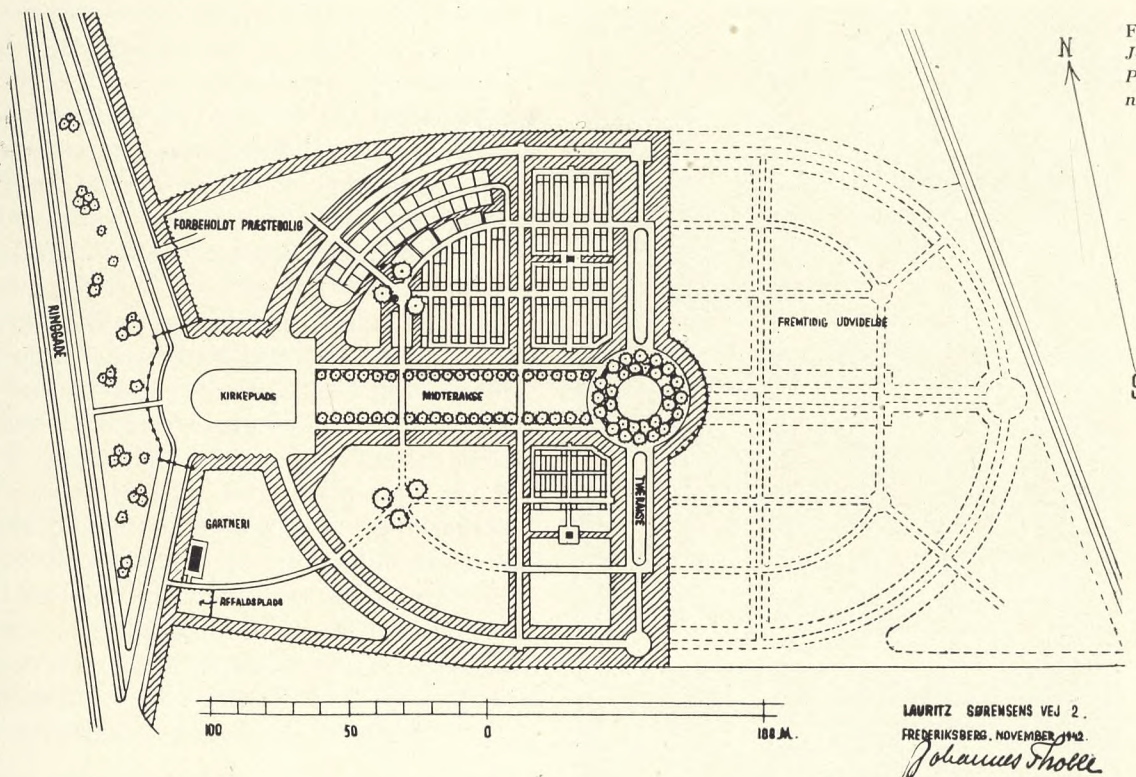

Fig. 31.
Johannes Tholle:
Plan til Sønderborg
ny Kirkegaard.

per lite om en har en god plan for kirkegården dersom en ikke også sørger for et førsteklases stell av såvel kirkegården som anlegg, som enkeltgravene. Av den grunn utføres dette arbeide av kommunen med untagelse av de graver som blir stellet av graveierne selv. Disse er imidlertid under streng kontroll av kommunens folk.

Videre er området rundt kapellet og foran kirkeporten omregulert. Tidligere stod et ca. 30 m. langt stall- og lagerskur hvor det nå er projektert gravplass. Til erstatning for dette er det foreslått et tilbygg til kapellet. Kapellet er også frigjort ut mot vegen slik at det nå ligger på en jevn gressflate. Det er og satt av nødvendig plass for parkering av biler samt bindeplass for hester. Med tiden er det Tanken å få en solid steinmur til gjerde mot vegen. Det er på plana vist ved en svart tykk strek.

Sønderborg nye Kirkegaard

Kirkegårdsinspektør Hans Rønø

(Fortsat fra pag. 11)

Paa Planen (Fig. 31) ses yderst til venstre den nye Ringgade, fra hvilken en græsklædt Skraaning, hvorpaa der er plantet Grupper af Gyvel, Fyr, Vildroser m. m., hæver sig op mod den egentlige Kirkegaard. Skraaningens gennemskaeres af en Trappe, der fører fra en paa den anden Side af Ringgaden liggende Pareringsplads op til Kirkepladsen, 7 m over Gaden. Det nævnte grønne Areal fungerer helt og holdent som offentlig Anlæg og præsenterer sig særdeles nydeligt. Det er Kirkegaardens eneste Front mod Alfarvej.

Hovedadgangsvejene til Kirkegården er to med Fortove forsynede Skraaveje (Rammer), henholdsvis fra Nord og Syd. Fortovene er adskilt fra Græsarealet med en Række Pyramideeg, plantet i en Rabat af Spiræa Anthony Waterer med Lavend-